

CPO.

centrinė perkančioji
organizacija



„Centralizuotų viešųjų pirkimų
valdymo sistemos kūrimas ir diegimas“

CPO.

centrinė perkančioji
organizacija

„Centralizuotų viešųjų pirkimų valdymo sistemos kūrimas ir diegimas“

Turinys

Projekto Nr.
VPI-4.2-VRM-3-V-01-087.
Projekto vykdytojas
VŠĮ CPO LT



4
Naujasis CPO LT
elektroninis katalogas:
inovatyvu, greita,
paprasta



5
Ūkio ministerija:
CPO LT yra unikalus
projektas



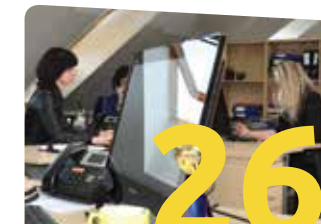
6
Vilniaus meras Remigijus
ŠIMAŠIUS: „Linkiu dar
išsamesnio, dar platesnio
katalogo“



9
Naujojo elektroninio
katalogo būtinybę
suformavo augantis
poreikis



20
CPO LT viešųjų
pirkimų valdymo
sistemos kūrimo
iššūkiai ir sprendimai



26
Projekto techninė
priežiūra



30
Apie CPO LT
katalogą – klientai

Naujasis CPO LT elektroninis katalogas: inovatyvu, greita, paprasta

Centrinė perkančioji organizacija (CPO LT), padedant įvairių sričių profesionalams, 2013–2015 metais įgyvendino projektą „Centralizuotų viešųjų pirkimų valdymo sistemos kūrimas ir diegimas“. Jo rezultatas – elektroninis pirkimų katalogas, kurį apibūdina trys žodžiai: inovatyvu, greita, paprasta.

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos 2013 metais įsteigta Centrinė perkančioji organizacija CPO LT dar labai jauna, nuolat tobulėjanti ir besiplečianti įstaiga. Mūsų misija yra užtikrinti racionalų lėšų ir administracinių išteklių naudojimą, vykdant ir plėtojant centralizuotus viešuosius pirkimus per CPO LT. Nuo pat pirmųjų veiklos dienų veržlus ir ambicingas CPO LT kolektyvas siekia profesionaliai ir lanksčiai spręsti kylančius iššūkius. Praėjusiais metais, pasinaudojant

CPO LT elektroniniu katalogu, buvo atlikta per 15 tūkstančių pirkimų, kurių bendra vertė pasiekė įspūdingus skaičius – nupirkta už daugiau negu vieną milijardą tris šimtus milijonų litų, arba 391,67 milijonų eurų. Tai sudaro beveik 10 procentų visų Lietuvos viešųjų pirkimų vertės. Didelių galimybių, ieškant inovatyvių viešųjų pirkimų procedūrų vykdymo sprendimų, suteikė Ūkio ministerijos inicijuotas ir visokeriopai palaikomas Europos Sąjungos

struktūrinių fondų finansuojamas projektas „Centralizuotų viešųjų pirkimų valdymo sistemos kūrimas ir diegimas“, kurį CPO LT sėkmingai įgyvendino 2013–2015 metais. Projekto vertė – daugiau negu 695 tūkstančiai eurų. Naujasis CPO LT elektroninis katalogas reikšmingai praplečia vykdymų centralizuotų viešųjų pirkimų valdymo galimybes. Daugiau negu pusketvirto tūkstančio perkančiųjų organizacijų, registruotų šiame CPO LT kataloge, galės naudotis

paprasta ir efektyvia pirkimų vykdymo elektronine sistema, rinktiems reikalingas prekes, darbus ir paslaugas iš devyniolikos modulių, siūlomų daugiau nei trijų tūkstančių specifikacijų. Dalykinis ir profesionalus bendradarbiavimas su projekto partneriais, kūrybinė sinergija lėmė rezultato sėkmę. Dėkojame už kūrybingą ir aktyvią veiklą, vykdant projektą, visiems, kurių dėka yra sukurtas naujas CPO LT elektroninis katalogas. Pirmiausia – didžiausieji Baltijos šalyse informacinių technologijų sprendimų ir paslaugų tiekėjai – UAB „ATEA“, sukūrusiai ir įdiegusiai katalogo elektroninę sistemą; konsultavimo kompanijai S4ID, atlikusiai sistemos kūrimo ir diegimo techninę priežiūrą; Europos Socialinio fondo agentūros ESFA darbuotojams ir vadovybei, profesionaliai, operatyviai, geranoriškai padėjusiems spręsti iškilusias problemas, VŠĮ „Propagandos ministerija“ kolektyvui, vykdžiusiam projekto viešinimą ir



organizavusiam baigiamąjį projekto konferenciją, kurioje projekto rezultatas – inovatyvus, greitas ir paprastas naudoti elektroninių pirkimų katalogas – buvo pristatytas suinteresuotoms pusėms. ●

Pagarbiai

Rolandas ČERNIAUSKAS

CPO LT direktorius



Ūkio ministerija: CPO LT yra unikalus projektas

Ūkio ministerija yra atsakinga už viešųjų pirkimų politikos įgyvendinimą šalyje ir prioritetu laiko viešųjų pirkimų centralizavimą ir perkėlimą į elektroninę erdvę.

Pastarųjų dešimtmečių informacinių technologijų proveržis davė puikią galimybę palengvinti viešųjų pirkimų procedūras ir užtikrinti jų skaidresnį vykdymą, tuo pat metu užtikrinant visuomenės interesų apsaugą, racionaliau ir taupiau naudojant biudžeto pinigus. Perkančiosios organizacijos atlieka daug identiškų ar labai panašių pirkimų, pavyzdžiui, kanceliarinių prekių. Todėl ir buvo nuspręsta standartizuoti pirkimus, juos padaryti kur kas paprastesnius. Tam 2013 metais Ūkio ministerija įsteigė CPO LT, kuri sukūrė ir administruoja cen-

tralizuotą viešųjų pirkimų portalą šalies viešajam sektoriui. Didelė parama kuriant CPO LT elektroninį katalogą buvo galimybė panaudoti Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšas. CPO LT labai tinkamai ir sėkmingai pasinaudojo šia galimybe. Įvykdytas projektas „Centralizuotų viešųjų pirkimų valdymo sistemos kūrimas ir diegimas“ sukūrė didelę pridėtinę vertę visai visuomenei, nes viešųjų pirkimų metu visuomeninės lėšos naudojamos dar efektyviau, tuo pat metu apsiribojant paprastesnėmis procedūromis.

CPO LT yra unikalus projektas žmoniškųjų išteklių vertinimo aspektu: vos 25 žmonių komanda per du su trupučiu metų atliko 15 tūkstančių pirkimo procedūrų už daugiau nei 400 mln. eurų. Jei kiekviena perkančioji organizacija vykdytų šiuos pirkimus individualiai, reikėtų keleriopai daugiau darbuotojų bei visas procesas tęstųsi keletą mėnesių vietoj kelių dienų, per kurias įsigyjamos prekės, paslaugos ir darbai, juos perkant per CPO LT elektroninį katalogą. ●

Gediminas ONAITIS
ūkio viceministras

Vilniaus meras Remigijus ŠIMAŠIUS: „Linkiu dar išsamesnio, dar platesnio katalogo“

Naujojo CPO LT elektroninio katalogo pasirodymo išvakarėse buvo pakalbintas Vilniaus miesto meras Remigijus Šimašius, kuris nemažai prisidėjo prie Lietuvos viešųjų pirkimų sistemos kūrimo ir tobulinimo.

Gerbiamas, mere. Būdamas Seimo nariu ir teisingumo ministru, Jūs inicijavote centralizuotų viešųjų pirkimų sistemos Lietuvoje ir jos įstatyminės bazės sukūrimą. Turbūt Jus galima laikyti CPO krikštatėviu?

Tikrai nesikratau krikštatėvio „titulo“. Inicijavau nemažai ir kitų naujovių viešųjų pirkimų srityje. Todėl jaučiuosi ir atsakingas, ir įpareigotas.

Viena vertus – pasidžiaugti tuo, kad paslaugos yra plečiamos ir tai yra labai gerai.

Kita vertus – esu įpareigotas perduoti palinkėjimus tų žmonių, kurie tikisi dar daugiau: kad būtų galima įsigyti ir daugiau paslaugų per CPO

LT elektroninį katalogą ir kad tos paslaugos, kurios įsigyjamos, jų kokybė būtų kiek įmanoma geresnė. Ir noriu palinkėti visiems, kas prisideda prie sistemos tobulinimo, kad jie galėtų pasidžiaugti vis geresniais ir geresniais savo rezultatais ir pasidalyti su kitais – su vartotojais.

Ar naujasis elektroninis katalogas tenkina Vilniaus savivaldybės poreikius?

Visą laiką yra kur tobulėti. Žinau, yra daug žmonių, kurie džiaugiasi tuo, ką įsigyja, ir yra žmonių, kurie sako, kad galėtų būti ir daugiau paslaugų. Ir vėl gi – kokybė galėtų būti geresnė.



Ir aš noriu palinkėti, kad katalogas būtų dar išsamesnis, dar platesnis – paslaugos plečiamos ir kad Savivaldybė ne dešimt procentų, bet žymiai didesnę dalį pirkinių galėtų įsigyti per CPO LT elektroninį katalogą. Darbuotojai, kaip paprastai būna, truputėlį jaudinasi dėl naujovių. Kita vertus, darbuotojai visą laiką nori įsigyti gerus dalykus ir įsigyti negaišdami laiko. Todėl nuolat laukiame, vėl gi – tikrai gerų naujovių, kurios palengvina darbą. ●

„Centralizuotų viešųjų pirkimų valdymo sistemos kūrimas ir diegimas“



Naujojo elektroninio katalogo būtinybę suformavo augantis poreikis

Projektas „Centralizuotų viešųjų pirkimų valdymo sistemos kūrimas ir diegimas“ Nr. VP1-4.2-VRM-03-V-01-087 (toliau – Projektas) finansuojamas pagal 2007–2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 4 prioriteto „Administracinių gebėjimų stiprinimas ir viešojo administravimo efektyvumo didinimas“ įgyvendinimo priemonę VP1-4.2-VRM-03-V „Viešojo administravimo subjektų sistemos tobulinimas“ Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir valstybės biudžeto lėšomis.

Vaida VAITKEVIČIŪTĖ-DAUGVILĖ
CPO LT direktoriaus pavaduotoja

Arturas MARUŠKEVIČIUS
CPO LT konsultantas

Įgyvendinančioji institucija – Europos socialinio fondo agentūra.

Projekto įgyvendinimo laikotarpis: 2011-03-18 / 2015-08-18.

Viešojo įstaiga CPO LT (toliau – CPO LT) yra centrinės perkančiosios organizacijos funkcijas vykdanči įstaiga, kuri administruoja informacinę sistemą – CPO LT elektroninį katalogą. Šis katalogas perkančiosioms organizacijoms suteikia galimybę per kelias darbo dienas

įvykdyti paprastai ilgai trunkančias viešųjų pirkimų procedūras. Perkančiosios organizacijos, pačios vykdydamos viešuosius pirkimus, susiduria su daugybe problemų, pavyzdžiui, sudėtingu procedūrų vykdymu, pirkimų stabdymu ar nutraukimu dėl dalyvių pretenzijų,





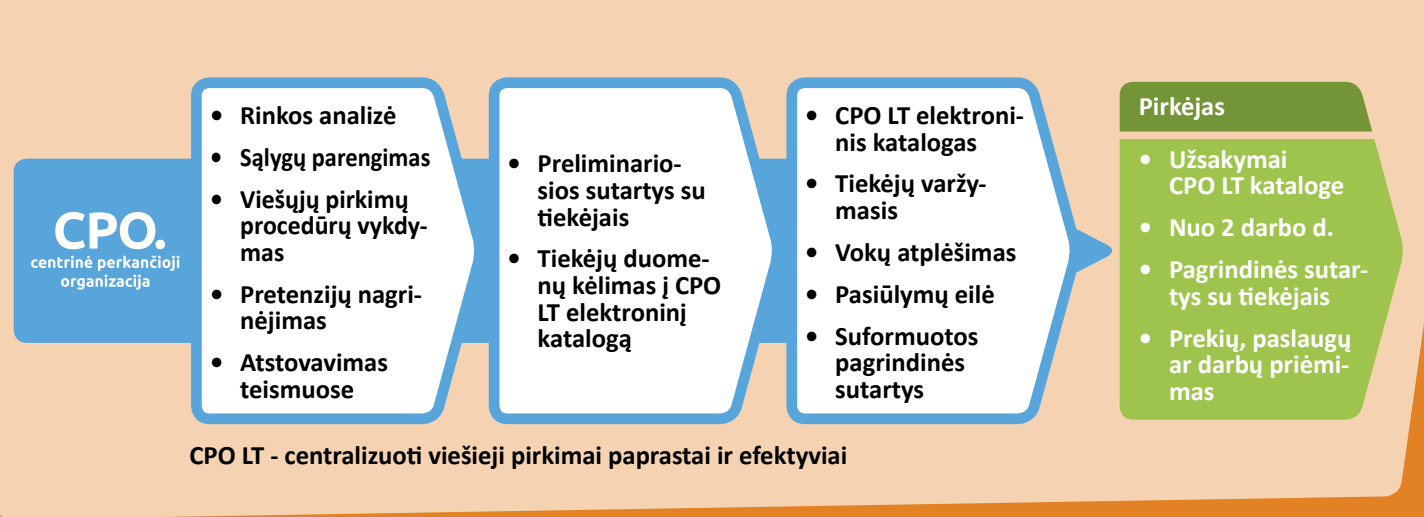
Nuo CPO LT veiklos pradžios, naudojantis elektroniniu katalogu, 3 579 perkančiosios organizacijos įvykdė 28 594 pirkimus už beveik 764 milijonų eurų iš 465 tiekėjų.

kurių pagrindinės priežastys yra kompetencijų ir skaidrumo trūkumas, rengiant konkursines sąlygas ir vykdant pirkimo procedūras. Panašias problemas nurodo ir tiekėjai, dalyvaujantys viešuosiuose pirkimuose.

Tuo tarpu CPO LT elektroniniame kataloge viešieji pirkimai vykdomi paprastai ir efektyviai.

Visą sudėtingą ir imlų laiko darbą atlieka CPO LT: vykdo detalią rinkos analizę, rengia pirkimų sąlygas, paskelbia ir įvykdo įprastai ilgai trunkančias ir sudėtingas viešųjų pirkimų procedūras, o su atrinktais tiekėjais sudaro preliminarįsias sutartis, kurių pagrindu duomenys yra sukeliama į internetinės prekybos principu sukurtą informacinę sistemą.

Šioje sistemoje perkančiosios organizacijos gali formuoti užsakymus, rinktis technines specifikacijas, nustatyti varžymosi, pagrindinių sutarčių sąlygas, o tiekėjai, vaudamiesi nustatytomis sąlygomis, atnaujinti pateiktus pasiūly-



Iš ilgalaikio turto projekto metu CPO IS kūrimui buvo įsigyta:

- dvi tarnybinės stotys su programine įranga;
- diskų saugykla;
- rezervinio kopijavimo juostinis įrenginys su pajungimo adapteriu;
- tarnybinių stočių programinės įrangos licencijos;
- tinklalapio prototipo redagavimo programinė įranga.

mus mažindami kainas. Taigi vyksta visiškai automatizuotas varžymasis, atplėšiami vokai, sudaroma tiekėjų eilė ir suformuojamos sutartys, kurias perkančiajai organizacijai tereikia atsispausdinti, pasirašyti patiemis ir teikti pasirašyti tiekėjui. Tokiu būdu prekės, paslaugos ar darbai įsigijami greičiau, skaidriau ir racionaliau naudojant valstybės biudžeto lėšas, – kaip tai ir numato Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas bei kiti viešuosius pirkimus reglamentuojantys teisės aktai.

Perkančiosios organizacijos, vykdydamos pirkimus per CPO LT, labai sutrumpina viešųjų pirkimų procedūras, kadangi nebereikia rengti pirkimo dokumentų ir skelbimų apie pirkimą, nereikia vertinti pasiūlymų, nagrinėti pretenzijų, nereikia rengti sutarties, skelbimo apie sudarytą sutartį bei nebereikia rengti viešojo pirkimo procedūrų ataskaitos. Kiekvienais metais CPO LT įgyja vis didesnį perkančiųjų organizacijų bei tiekėjų pasitikėjimą ir pripažinimą.

Didėjant apimtims – būtinybė stiprinti pajėgumus

Didėjant darbo apimčiai, atsirado būtinybė stiprinti informacinės sistemos pajėgas, todėl įsisavinant Projekto lėšas buvo sukurta nauja CPO IS sistema, kuri, tikimės, padės tinkamai suvaldyti ir administruoti nuolat augančius duomenis ir vyks-

tančius sudėtingus elektroninius automatizuotus procesus. Įgyvendinant Projektą, kurio biudžetą sudarė 605851,28 euro, sukurta ir įdiegta informacinė pirkimų valdymo sistema su 19 pirkimų modulių.

Vykdam projektą buvo įgyvendintos kelios poveiklės.

Poveiklė: Viešinimas

- 7 filmuotų katalogo naudotojų instrukcijų sukūrimas
- Viešinimo renginys
- Informacinis leidinys
- Straipsniai
- Filmas



Pirma ir svarbiausia poveiklė – IS sukūrimas ir įdiegimas. Poveiklės vykdymas vyko trimis etapais:

Pirmajame elektroninio katalogo kūrimo etape buvo vykdomi šie darbai:

- CPO IS saugos dokumentų parengimas;
- reikalavimų analizė ir IS projektavimas (poreikių surinkimas, reikalavimų nustatymas, kūrimo alternatyvų parengimas, duomenų bazių valdymo sistemų analizė, aukšto lygio architektūrinės specifikacijos parengimas, CPO IS nuostatų parengimas);
- CPO LT interneto svetainės ir CPO IS vartotojo sąsajos analizė;
- CPO LT internetinės svetainės dizaino parengimas (internetų svetainės koncepcijos sukūrimas ir realizavimas, turinio elementų kūrimas, prekės ženklo vadovo parengimas);
- CPO IS bendros vartotojo sąsajos koncepcijos kūrimas (dizaino integravimas į svetainės turinio valdymo sistemą, CPO IS vartotojo sąsajos prototipo sukūrimas).

Šiame etape buvo suprojektuoti CPO IS verslo procesai ir schemos, sukurtas CPO IS vartotojo sąsajos prototipas ir CPO LT interneto svetainė (paruoštas svetainės dizainas ir elementai), parengti CPO IS saugos dokumentai.

Pirmojo etapo metu buvo nupirkta ir įdiegtas SSL sertifikatas (saugiai CPO IS prieigai), svetainės talpinimo paslauga, prisijungimo prie dizaino elementų duomenų paslauga bei CPO IS vartotojo sąsajos ir svetainės prototipų kūrimo programinė įranga. Taip pat šio etapo metu buvo perkama techninė ir programinė įranga (CPO IS techninė platforma), kuri užtikrins tinkamą informacinės sistemos veikimą.

Antrajame elektroninio pirkimų valdymo įrankio kūrimo etape buvo kuriama ir diegiama CPO IS (rengiamas detalus projektas, rengiama duomenų bazės struktūra, programuojami funkcionalumai ir pirkimų moduliai, vykdomas CPO IS testavimas ir klaidų taisymas, rengiama CPO IS dokumentacija). Informa-

cinės sistemos kūrimo ir diegimo darbams atlikti buvo perkama paslauga.

Šiame etape buvo sukurta ir įdiegta CPO IS: funkcionalumų branduolys ir kiti reikalingi funkcionalumai (konsoliduotų pirkimų, statistikos, ataskaitų formavimo, pirkimų su rezervuota kaina, reversinio aukciono funkcionalumai ir aplinka elektro-

Naujos CPO IS privalumai

- Paprastesnis užsakymų formavimas, kainų prognozė
- Paprastesnis organizacijos duomenų valdymas, sisteminimas ir archyavimas
- Statistikos duomenų naudojimas
- Konsoliduotų pirkimų ir aukcionų vykdymas
- Apklausų organizavimo galimybė
- Paprastesnis administravimas

ninio katalogo mobiliems vartotojams), atitinkantys pirmojo etapo metu nustatytus reikalavimus. Sukūrus ir įdiegus CPO IS, buvo galima kurti ir diegti centralizuotų pirkimų modulius.

Antrojo etapo metu CPO IS naudotojai – CPO LT darbuotojai – buvo apmokyti dirbti su įdiegta sistema. Mokymus surengė CPO IS kūrimo ir diegimo paslaugos teikėjas UAB „ATEA“.

Pirmojo ir antrojo etapų metu buvo atliekami CPO IS ir svetainės patogumo vartotojams ir ergonomikos analizė, kurioje dalyvavo ne tik CPO LT darbuotojai, bet ir perkančiųjų organizacijų bei tiekėjų atstovai.

Trečiajame etape buvo atliktas informacinės sistemos technologinio pažeidžiamumo įvertinimas, be kurio nebūtų užtikrintas patikimas ir saugus informacijos valdymas sistemoje.

Projekte taip pat buvo vykdoma žmogiškųjų išteklių tobulinimo poveiklė.



Septyni darbuotojai dalyvavo mokymuose: duomenų bazių programavimo (2), IT projektavimo ir modeliavimo (3), IT poreikių ir reikalavimų nustatymo (1), informacinių sistemų patogumo testavimo (1).

Tinkamam centralizuotų pirkimų modelių kūrimui užtikrinti aštuoni darbuotojai dalyvavo „Produktų gyvavimo ciklo sąnaudų įvertinimo“ mokymuose. Jų metu darbuotojai apmokyti įvertinti produktų gyvavimo ciklą bei išmokyti jų pritaiky-

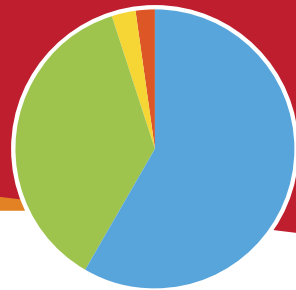


mo, kuriant centralizuotų pirkimų modelius. Darbuotojai, baigę šiuos mokymus, kuriamame centralizuotų pirkimų modelyje (produkto viešajame pirkime), rengiant produkto techninę specifikaciją ir viešojo pirkimo dokumentus,

geba geriau nustatyti reikalavimus produktui, įvertinant ne tik jo technines charakteristikas ar kainą, bet ir produkto viso gyvavimo ciklo sąnaudas bei jo poveikį aplinkai. Centralizuotų pirkimų modeliuose privalo būti įvertinti pirmiau minėti

Projekto „Centralizuotų viešųjų pirkimų valdymo sistemos kūrimas ir diegimas“ biudžetas

- DU 351 470,66 EUR
- Paslaugos 216 175, 63 EUR
- Viešinimas 18 016,65 EUR
- Ilgalaikis turtas 12 434,37 EUR



reikalavimai, kadangi kuriamos sistemos vartotojai (perkančiosios organizacijos) Lietuvos Respublikos teisės aktais yra įpareigoti vykdyti viešuosius pirkimus, atitinkančius privalomuosius aplinkosauginius reikalavimus. Taip pat buvo surengtos keturios išvykos – komandiruoti aštuoni darbuotojai – į kitų šalių centrinės perkančiąsias organizacijas.

Komandiruočių tikslas: veikiančių tose šalyse centralizuotų pirkimų modelių analizė ir gerosios praktikos pritaikymas kuriamoje centralizuotų viešųjų pirkimų valdymo sistemoje. Patirties CPO LT darbuotojai sėmėsi Portugalijos, Suomijos Danijos ir Austrijos centriniuose perkančiosiose organizacijose.

Poveiklė – Centralizuotų pirkimų modulių kūrimas ir diegimas.

CPO LT administruojama sistema ypatinga tuo, kad visi procesai – nuo pirkimo formavimo, paskelbimo, pasiūlymų pateikimo, tiekėjų varžymosi, vokų atplėšimo ir net sutarčių suformavimo – vyksta elektroniniu automatizuotu būdu, be žmogaus įsikišimo, o tai reiškia, kad procesai yra skaidrūs ir negali būti kieno nors paveikiami. CPO LT svarbu, kad perkančiosios organizacijos būtų patenkintos CPO LT administruojama sistema ir, naudodamosi CPO LT elektroniniu katalogu, savo veiklą galėtų vykdyti

taupydamos žmogiškuosius, laiko bei finansinius išteklius. CPO LT svarbu skatinti regioninį, smulkų ir vidutinį verslą, sudarant vienodas konkurencijos sąlygas. Vienas iš CPO LT tikslų – diegti naujoves centralizuotuose viešuosiuose pirkimuose ir administruoti efektyviai veikiančią bei inovatyvią sistemą. Todėl, kuriant naująją CPO IS sistemą, CPO LT didelį dėmesį skyrė naujų funkcionalumų diegimui. Naujojoje sistemoje bus galimybė paprasčiau sisteminti ir archyvuoti, įkelti ir valdyti savo organizacijos ir jos naudotojų bei tiekėjų duomenis; naudotis statistika, vykdyti konsoliduotus pirkimus, aukcionus, formuoti užsakymus, organizuoti apklausas ir t. t. CPO LT veiklą vykdo treči metai, tačiau objektų asortimentu gali lygiuotis su Europos Sąjungos perkančiosiomis organizacijomis, veikiančiomis ne vieną dešimtmetį. CPO LT asortimentą plėtė, įsisavindama nuo 2011 metų vykdomo ES finansuojamo projekto lėšas. Kaip

Projekto lėšomis sukurti ir įdiegti moduliai:

- elektros energijos pirkimo;
- degalų į talpyklas tiekimo;
- vaistų tiekimo;
- kompiuterinės ir biuro įrangos tiekimo;
- statinio techninio projekto ekspertizės paslaugų teikimo;
- mobiliųjų telefonų aparatų tiekimo;
- biuro reikmenų tiekimo;
- spausdinimo ir kopijavimo aparatų eksploatacinių medžiagų tiekimo;
- spausdinimo įrangos eksploatavimo ir aptarnavimo paslaugų teikimo;
- kilimėlių nuomos ir keitimo paslaugų teikimo;
- valymo paslaugų teikimo;
- pastato projektavimo paslaugų tiekimo;
- bendrųjų ir specialiųjų rangos darbų su projektavimu;
- bendrųjų ir specialiųjų rangos darbų be projektavimo;
- skalbimo paslaugų;
- skalbimo paslaugų iš socialinių įmonių tiekimo;
- apsaugos paslaugų tiekimo;
- vertimo paslaugų tiekimo;
- pašto ir kurjerių paslaugų tiekimo.

minėta, buvo sukurta devyniolika naujų objektų modulių, kuriuose perkančiosios organizacijos gali rasti joms būtinas prekes, paslaugas ar darbus.

Mokytis naudotis katalogu – vaizdinė medžiaga

Siekiant, kad naująja informacine sistema būtų galima naudotis paprastai ir aiškiai, CPO LT visada yra pasiruošusi teikti konsultacijas CPO

IS esamiems ir būsimiems naudotojams. Kad kasdienis naudojimas būtų paprastesnis ir efektyvesnis, įsivainant Projekto lėšas, skirtas viešinimui, buvo sukurta nauja CPO LT internetinė svetainė bei septynios vaizdo instrukcijos, kurios tiek perkančiosioms organizacijoms, tiek tiekėjams padeda suvokti CPO IS veikimo principus ir etapus. Susipažinus su CPO LT administruojama naująja CPO IS sistema,

centralizuoti viešieji pirkimai bus vykdomi dar efektyviau ir skaidriau, taupant valstybės lėšas, viešiesiems pirkimams vykdyti skiriamą darbo laiką, paprasčiau ir greičiau įsigyjant platų spektrą prekių, paslaugų ir darbų, reikalingų organizacijoms. Viešųjų pirkimų centralizacija valstybės mastu ir toliau išlieka vienu iš ekonomikos raidos prioritetų. Kuo daugiau viešųjų pirkimų vyks

elektroninėje erdvėje, tuo daugiau bus sąžiningos konkurencijos šioje srityje, viešumo, kai visuomenė turi galimybę kontroliuoti šalies biudžeto (mokesčių mokėtojų) lėšų efektyvų ir skaidrų naudojimą. Todėl CPO LT, kurios misija yra užtikrinti racionalų lėšų ir administracinių išteklių naudojimą, vykdam ir plėtojant centralizuotus viešuosius pirkimus Lietuvos viešajam sektoriui, mato didžiulę perspektyvą toliau tęsti Projekto pradėtus darbus, papildant ir išplečiant CPO LT elektroninį katalogą naujomis prekių pozicijomis bei tobulinant centralizavimo procesus ir CPO IS funkcionalumus. ●



CPO LT viešųjų pirkimų valdymo sistemos kūrimo iššūkiai ir sprendimai

IT sprendimų kūrimas – lyg ilgų nuotolių bėgimas. Sunkios kasdienybės treniruotės bei kibirai prakaito stiprinant fizinę formą, gerinant techniką ir tvirtinant pasitikėjimą. Visa tai tam, kad varžybose iki paskutinio metro būtų atiduotos visos jėgos ir tik už finišo linijos būtų pajusta euforija bei pasidžiaugta rezultatais.



Česlovas STANAITIS

UAB „ATEA“ direktorius programavimui

Nuoseklus darbas ir investicijos kaupiant kompetencijas (fizinė forma), išgryninant vertę klientui (technika) ir bendradarbiavimas (pasitikėjimas) – tai IT rinkoje darome tam, kad įveikus konkuruojančius tradicinius pasiūlymus, vieną dieną būtume pirmi.

Projekto raida

Pirmasis atviras tarptautinis konkursas pagal ekonominio naudingumo kriterijų įvyko 2012 m. liepos 16 d. Pirkimą vykdė CPVA. Šiame konkurse dalyvavo penkios organizacijos. CPVA 2012 m. rugsėjo 17 d. sudarė paslaugų tiekimo sutartį su laimėjusia organizacija. Praėjus pusantro

mėnesio po sutarties pasirašymo, buvo įsteigta VŠĮ CPO LT, kuriai turėjo būti perduoti visi įsipareigojimai – taigi ir paslaugų tiekimo sutartis su laimėjusia organizacija. Finansavimo ir administravimo sutartis pakeista tik 2013 m. vasario 25 d. Nuo šios datos oficialiais projekto vykdytojais tapo VŠĮ CPO LT.

Dėl įvairių priežasčių pirmajame konkurse laimėjusiai organizacijai nepavyko sukurti antros versijos elektroninio katalogo CPO.lt, todėl buvo nutraukta paslaugų tiekimo sutartis.

Antrasis neskelbiamų derybų konkursas pagal mažiausios kainos kriterijų įvyko 2014 m. balandžio 30 d. Pirkimą vykdė VŠĮ CPO LT. Šiame konkurse dalyvavusių organizacijų skaičius nėra žinomas. VŠĮ CPO LT 2014 m. birželio 9 d. sudarė paslaugų tiekimo sutartį su laimėjusia organizacija – UAB „ATEA“. Savo apimtimi, sudėtingumu ir trumpu įgyvendinimo laikotarpiu (10 mėn.) projektas tapo dar vienu iššūkiu konkursą laimėjusiai UAB „ATEA“. Projekto darbai startavo 2014 m. birželio viduryje.

Technologinis sprendimas

Taip, kaip sportininkus motyvuoja rekordo siekis ir gebėjimų palaikymas, UAB „ATEA“ pirmiausia motyvuoja inovatyvių sprendimų įdiegimas ir geri klientų atsiliepimai.



Todėl vienas iš sudėtingesnių darbų buvo naujam katalogui parinkti tinkamas technologijas. Pagal techninės užduoties reikalavimus buvo numatyta, kad naujasis katalogas turėtų būti kuriamas panaudojant PHP, MySQL technologijas. Pasitarę su gausiu informacinių sistemų architektų

būriu, nusprendėme kurti katalogą, taikydami kitas, inovatyvesnes, technologijas (Microsoft ASP.NET, Microsoft SQL Server). Todėl VŠĮ CPO LT darbuotojams (programuotojams) organizavome mokymus autorizuotame mokymų centre, kur jie įgijo mūsų siūlomų technologijų bazinio lygmens žinių.

Sudėtingas pirkimo modelių kūrimo mechanizmas

Specializuotos elektroninės parduotuvės veikia visoje Lietuvoje. Daugelis jų puikiai tinka pavieniams pirkiniais. Kaip jomis efektyviai pasinaudoti daug padalinių turinčių didelėms organizacijoms, kurios visus pirkimus turi vykdyti privaloma konkurso tvarka? Akivaizdu, kad kiekvieną kartą norint įsigyti prekę, paslaugą ar darbą, organizuojami konkursai ir derinamos sutarčių vykdymo są-

lygos. Kiekvienam veiksmui atlikti gaišamas atsakingų darbuotojų laikas, todėl efektyvesnio darbo siekiančios organizacijos stengiasi suderinti maksimalų planuojamų įsigyti prekių, paslaugų ar darbų asortimentą bei surengti konkursą. Projektą laimėjusiai UAB „ATEA“ dar vienas iššūkis buvo suprojektuoti ir sukurti tokį katalogą, kuriame, norint sukurti naują pirkimo modelį (suderintų 19 pirkimo modelių pagrindu), nereikėtų atlikti papildomų programavimo darbų. Be to, buvo nemažai įvairaus funkcionalumo, kurį reikėjo realizuoti, ir, be abejo, mums tai pavyko. Naujai sukurtame ir įdiegtame kataloge pirkimo modeliai bus sukuriama daug greičiau, keičiant sisteminius nustatymus, o ne pildant programos kodą. Katalogo architektūra paruošta pagal VŠĮ CPO LT vykstančius verslo procesus, atnaujinta naudotojo paskyra, preliminarinės sutartys ruošiamos naujai sukurtame kataloge, tiekėjai ir perkančiosios organizaci-

jos gali savarankiškai tvarkyti savo organizacijos paskyrą ir naudotojus, užtikrinama didesnė katalogo informacijos sauga. Organizacijos nuo šiol galės pateikti bendrą užsakymą (vieną užsakymą galės skelbti kelios perkančiosios organizacijos), sukurtas reversinis aukcionas (produkto kaina nuolat mažinama, kol galiausiai produktas nuperkamas). Tiekėjai galės turėti daugiau nei vieną prekę kiekvienai specifikacijai, atšaukti pateiktus pasiūlymus ir pakartotinai juos pateikti. Sukurtas apklausų funkcionalumas sistemoje leis perkančiosioms organizacijoms pateikti savo nuomonę, nusiskundimus VŠĮ CPO LT apie tiekėjus ar jų teikiamas prekes, paslaugas, darbus.

UAB „ATEA“ projekto komanda

UAB „ATEA“ gali pasidžiaugti gausiu būriu specialistų, kurie siūlė inovatyvius sprendimus. Dėl to per labai trumpą laiką (10 mėn.) pavyko sukurti naująjį katalogą. Žinodami,

koks darbas mūsų laukia, elektroninį katalogą, pasitelkę gausų specialistų būrį, pradėjome kurti iškart. Iš viso projekto komandoje dirbo 29 darbuotojai (vienas projekto vadovas, penki sistemų architektai, 14 programuotojų, penki sistemų analitikai, vienas informacinių sistemų patogumo naudoti specialistas, trys informacinių sistemų testuotojai). Projekto komandos užsibrėžtą tikslą pasiekė.

Naudotojo sąsaja

Sistema, kuri yra nesuprantama ir nepatogi, atbaido naudotojus. Tai yra viena iš pagrindinių priežasčių, kodėl kai kurios sistemos yra nenaudojamos. Todėl kuriant elektroninį katalogą buvo sutelktas dėmesys į patogų funkcionalumą, kadangi naujuoju katalogu naudosis įvairių amžiaus grupių naudotojai, turintys skirtingų kompiuterinio raštingumo žinių. UAB „ATEA“ organizavo naujojo katalogo patogumo naudoti testavimą, kuriame dalyvavo penkios

perkančiosios organizacijos, keturi tiekėjai ir du elektroninio katalogo administratoriai. Naudotojo sąsajos vertinimui taikytas LST EN ISO 9241-110:2006 „Žmogaus ir sistemos sąveikos ergonomika. 110 dalis. Dialogo principai (ISO 9241-110:2006)“ standartas. Testavimo tikslas buvo įvertinti sistemos patogumą, todėl jo metu buvo skatinama elgtis kuo natūraliau, pagal

pateiktus testavimo scenarijus užduotis atlikti savarankiškai, kad galėtume išsiaiškinti kuo daugiau nepatogių sistemos vietų arba įsitikinti, kad sistema yra patogi. Po kiekvienos užduoties atlikimo testavimo dalyvis galėjo išreikšti savo nuomonę, nurodydamas, ar užduotis buvo sudėtinga, ar jam pavyko ją atlikti, bei pateikti savo nuomonę ir pasiūlymus naujamam



Pagal techninės užduoties reikalavimus buvo numatyta, kad naujasis katalogas turėtų būti kuriamas panaudojant PHP, MySQL technologijas. Pasitarę su gausiu informacinių sistemų architektų būriu, nusprendėme kurti katalogą, taikydami kitas, inovatyvesnes, technologijas (Microsoft ASP.NET, Microsoft SQL Server).

Techninio sprendimo statistika

Dokumentacija	Lapų skaičius
Detalios analizės ir projektavimo dokumentacija	1424
Detalus naudotojo sąsajos dokumentas	1017
Detalios analizės ataskaita	61
Detali sistemos specifikacija	346
Testavimo dokumentacija	1517
Vidinių testavimo rezultatų ataskaita	604
Testavimo planas	15
Testavimo metodika	12
Testavimo scenarijai	531
Priėmimo testavimo scenarijai	138
Galutinio testavimo rezultatų ataskaita	173
Pakartotinio testavimo rezultatų ataskaita	44
Mokymų dokumentacija	1267
Mokymų planas	7
Mokymų užduotys sistemos naudotojams	19
Mokymų užduotys sistemos administratoriams	7
Sistemos naudotojo vadovas	1234
Patogumo naudoti testavimo dokumentacija	62
CPO IS stiliaus dokumentas	10
Patogumo naudoti testavimo scenarijai	30
Patogumo naudoti testavimo ataskaita	42
Bandomosios eksploatacijos dokumentacija	30
Bandomosios eksploatacijos planas	11
Bandomosios eksploatacijos rezultatų ataskaita	19
Sistemos našumo testavimo dokumentacija	328

katalogui. Kiekviename kompiuteryje, kuriame buvo atliekamos užduotys, specializuota programinė įranga filmavo atliekamus kataloge veiksmus (ar naudotojas „klaidžioja“ sistemoje, ar iškart žino, kur ieškoti reikiamos informacijos, kiek laiko sugaišta atlikdamas užduotį ir pan.). Informacinių sistemų patogumo naudoti specialistas kruopščiai išanalizavo gautus testavimo dalyvių duomenis (tiek popierinę, tiek vaizdinę medžiagą) ir pateikė rekomendacijas, kaip būtų galima padaryti katalogą patogesnį ir inovatyvesnį naudotojui.

Šiek tiek statistikos

Nepaisant sistemos architektūrinių sprendimų, programavimo ir kitų darbų, privalėjome parengti daug projekto įgyvendinimui reikalingos dokumentacijos. Pateikiame šiek tiek statistikos, kokios ir kiek dokumentacijos buvo parengta per trumpą projekto įgyvendinimo laikotarpį.

Užsakovo projekto komanda

Dar vienas iš iššūkių UAB „ATEA“ buvo užsakovo projekto komandos kaita. Įpusėjus projektui išėjo vienas iš projekto komandos narių (VšĮ CPO LT IT specialistas). Nepaisant to, stengėmės, kad darbai nestovėtų vietoje ir projektas toliau sklandžiai judėtų į priekį. Tačiau projektui artėjant prie pabaigos, darbą paliko dar vienas darbuotojas – naujojo CPO katalogo projekto vadovas (VšĮ CPO LT vyriausiasis pirkimų vadovas). Be abejonės, projekto komandos narių kaita apsunkino mūsų darbus, tačiau užsispyrimo ir gausios specialistų komandos dėka, mums pavyko pasiekti užsibrėžtą tikslą.

Nauda Lietuvai

Vykdydami projektą, įgijome naujos patirties, kurią galėsime panaudoti kitų projektų įgyvendinimui. Elektroninio katalogo administratoriams bus paprastesnis ir greitesnis pirkimo modelių kūrimo procesas. Sistemos naudotojai patirs

mažesnes administravimo išlaidas, nes reikalingai prekei, paslaugai ar darbui įsigyti nereikės vykdyti ilgų viešojo pirkimo procedūrų. Bus racionaliau panaudojamos lėšos dėl nuolaidų dideliems kiekiams (mažesnės prekių kainos). Mažesnės dalyvavimo viešajame pirkime išlaidos ir dėl to atsirandanti galimybė siūlyti konkurencingas kainas. ●



Techninio sprendimo statistika

Dokumentacija	Lapų skaičius
Našumo testavimo ataskaita	328
Sistemos saugumo testavimo dokumentacija	62
Saugumo testavimo ataskaita	62
Kita projekto dokumentacija	72
Paslaugų teikimo reglamentas ir planas	24
Duomenų saugos nuostatai	7
Naudotojų administravimo taisyklės	3
Saugaus elektroninės informacijos tvarkymo taisyklės	5
Veiklos tęstinumo valdymo procesas	8
Procedūros sistemos priežiūrai, atnaujinimui, duomenų saugojimui, perdavimui, archyvimui	9
Garantinės priežiūros reglamentas	11
Galutinė projekto vykdymo ataskaita	5
Iš viso	4762



Projekto techninė priežiūra

Informacinės sistemos kūrimo ir diegimo projekto sėkmę apibūdina tokie kriterijai kaip rezultatų pasiekimas laiku, kokybiškai ir pagal suplanuotą biudžetą. Vienas iš projekto sėkmės faktorių – projekto techninė priežiūra.

Vykdam CPO IS diegimo techninę priežiūrą buvo siekiama:

- sudaryti sąlygas tinkamam projekto įgyvendinimui ir kokybiškam jo rezultatų pasiekimui;
- padėti CPO LT apibrėžti informacinės sistemos diegimo projekto techninės priežiūros apimtį, etapus ir veiklas, naudojančias geriausią bendrai paplitusią informacinių technologijų priežiūros praktiką;
- padėti CPO LT subalansuoti išteklius projekto techninėms, organizacinėms ir techninės priežiūros veikloms.

Andrius VENCKEVIČIUS,
UAB „S4ID“ projektų vadovas

Įgyvendinant CPO IS kūrimo ir diegimo projektą labai svarbu buvo kontroliuoti, jog projektas būtų vykdomas dideliu pajėgumu, nes buvo numatyta didelė projekto darbų apimtis ir trumpas įgyvendinimui skirtas laikas. Taip pat ypač svarbūs yra naudotojo sąsajos patogumo naudoti, technologinio pažeidžiamumo ir funkcijų testavimai, kokybiškas bandomosios eksploatacijos atlikimas.

Techninės priežiūros paslaugų sutartis su UAB „S4ID“ buvo pasirašyta jau įsibėgėjus projektui ir tęsėsi tik tris mėnesius. Dėl šios priežasties UAB „S4ID“ pradėjo teikti paslaugas tik prasidėjus projekto priėmimo testavimo etapui. CPO IS kūrimo ir diegimo projekto techninės priežiūros tikslas – užtikrinti tinkamą projekto uždavinių įgyvendinimą, sudarant prielaidas sėkmingam vėlesniam CPO IS naudojimuisi bei aukštai kuriamos informacinės sistemos kokybei.

Techninės priežiūros paslaugų detalizavimas	Techninės priežiūros paslaugos tikslas	Techninės priežiūros paslaugos apimtis
Techninės priežiūros plano parengimas ir dalyvių atsakomybių specifikavimas	Techninės priežiūros plano tikslas – sudaryti prielaidas efektyviai ir sklandžiai įgyvendinti CPO IS diegimą, užtikrinant: • vienodą CPO IS diegimo apimčių ir eigos supratimą tarp IS diegimo dalyvių ir suinteresuotų šalių, • veiksmingą komunikavimą, • kokybės ir rizikos valdymą, naudojamą techninės priežiūros paslaugų teikimo metodiką.	Techninės priežiūros plano parengimo žingsniai: • Aptarti sutarties įgyvendinimo aspektus su CPO LT. • Susipažinti su CPO IS diegimo etapais ir įvertinti siekiamus IS diegimo rezultatų terminus. Parengti techninės priežiūros planą, apimantį: • techninės priežiūros tikslus, prioritetus, apimtį; • suinteresuotas šalis (projekto dalyvius, jų pareigas ir atsakomybes); • projekto veiklų atlikimo grafikus; • naudojamus standartus ir kokybinius reikalavimus; • pagrindines rizikas; • komunikavimo planą; • dokumentacijos derinimo procedūras.
IS diegėjo rengiamos dokumentacijos kokybės užtikrinimo ir tobulinimo pasiūlymų teikimas	IS diegėjo rengiamos dokumentacijos kokybės užtikrinimo ir tobulinimo pasiūlymų teikimo tikslas – užtikrinti rengiamų dokumentų ir sukurtų sprendimų parengimą laiku bei jų atitiktį IS techninėje specifikacijoje keliamiems tikslams bei funkciniams ir kitiems reikalavimams, teikti pasiūlymus IS diegėjo dokumentacijos tobulinimui.	IS diegėjo rengiamos dokumentacijos kontrolės (vertinimo) kriterijai: techninės specifikacijos punktai, atitikimas esamiems teisės aktams ir kt. IS diegėjo rengiamos dokumentacijos vertinimo forma – komentarai diegėjo dokumento elektroninėje versijoje. UAB „S4ID“ įvertino visą nuo projekto pradžios CPO IS diegėjo parengtą dokumentaciją. Atlikus parengtos dokumentacijos patikslinimus, buvo atliekamas pakartotinis vertinimas.
IS priėmimo testavimo veiklos	IS priėmimo testavimo tikslas – patvirtinti, kad IS atitinka techninę specifikaciją, bei rasti kiek įmanoma daugiau klaidų, kurios turėtų būti ištaisytos prieš sistemos diegimą.	IS priėmimo testavimo veiklos apimtis: • Priėmimo testavimo metodikos suderinimas. • Testavimo scenarijų suderinimas. • Priėmimo testavimo atlikimas – dalyvavimas testavime: fiziškai buvo dalyvaujama IS priėmimo testavime. • Priėmimo testavimo ataskaitos suderinimas.

Toliau pateikiamas UAB „S4ID“ teiktų techninės priežiūros paslaugų visumos išskaidymas, detalizuojant, kas sudarė techninę priežiūrą bei kokie šių paslaugų sudedamųjų veiklų tikslai, apimtis:

Teikiant techninės priežiūros paslaugas buvo naudojamos šios metodikos:

- ISO/IEC 9126 standartas – tai tarptautinis programinės įrangos kokybės vertinimo standartas, naudojamas sistemos nefunkciniams reikalavimams ištestuoti.

- ISO/IEC 14598 standartas, kuris apibrėžia kokybės vertinimo proceso gaires trijose skirtingose srityse: programinės įrangos kūrimo, įsigijimo ir nepriklausomame vertinime.
- Informacinių sistemų diegimo valdymo metodika RUP.
- Valstybės informacinių sistemų kūrimo metodika.
- LST EN ISO 9241-110:2006 standartas, kuris taikomas naudotojo sąsajos tinkamumo vertinimo metu.
- Kitos metodikos.

UAB „S4ID“ yra nepriklausoma konsultavimo kompanija, orientuojanti savo veiklą į projektus, tiesiogiai susijusius su žinių visuomenės plėtra, informacinių technologijų paslaugomis ir informacinės politikos klausimais. Įmonė, ilgą laiką įgyvendindama projektus, susijusius su viešųjų ir administracinių elektroninių paslaugų kūrimu ir modernizavimu, sukaupe didelę patirtį informacinių technologijų srityje. ●



Techninės priežiūros paslaugų detalizavimas	Techninės priežiūros paslaugos tikslas	Techninės priežiūros paslaugos apimtis
IS diegėjo tarpinių rezultatų vertinimas pagal kontrolės taškus	Tikslas – tarpinių rezultatų pateikimas laiku bei jų atitikimą IS techninėje specifikacijoje keliamiems tikslams bei funkciniams ir kitiems reikalavimams.	IS diegėjo tarpinio rezultato vertinimo forma – tarpinė techninės priežiūros ataskaita, kurios turinys: • Įvadas (įvadinė informacija apie diegimo rezultato vertinimo pagrindą). • Vertinimas (pateikiama informacija apie įvertintus diegėjų dokumentus, veiklų vykdymo stadiją). • Identifikuotos rizikos. • Atlikti pakeitimai. • Išvados (pateikiamos esminės apibendrintos pastabos).
Naudotojų sąsajos atitikties ergonominiams reikalavimams vertinimas	Naudotojų sąsajos atitikties ergonominiams reikalavimams vertinimo tikslas – įvertinti, ar kuriama IS atitinka naudotojų galimybes, poreikius, lūkesčius bei naudojimo kontekstą, ar IS yra patogi naudotis ir efektyvi.	Naudotojų sąsajos atitikties ergonominiams reikalavimams vertinimo apimtis: • Naudotojų prieigos atitikties ergonominiams reikalavimams vertinimo metodikos apibrėžimas. • Naudotojų prieigos atitikties ergonominiams reikalavimams vertinimas. • Naudotojų prieigos atitikties ergonominiams reikalavimams vertinimo ataskaita.
Bandomosios eksploatacijos veiklos	Bandomosios eksploatacijos tikslas – užtikrinti sistemos kokybę, išbandyti gamybinę konfigūraciją, identifikuoti ir pašalinti bandomosios eksploatacijos metu pastebėtus trūkumus.	Bandomosios eksploatacijos veiklos apimtis: • Bandomosios eksploatacijos plano suderinimas. • Bandomosios eksploatacijos ataskaitos suderinimas.
Projekto galutinių rezultatų įvertinimas, apimant atitikimą tikslams ir tinkamumą eksploatuoti	Galutinės Sutarties vykdymo ataskaitos parengimo tikslas – įvykdyti galutinę atskaitomybę projekto bei sutarties atžvilgiu.	Projekto galutinių rezultatų įvertinimo, apimant atitikimą tikslams ir tinkamumą eksploatuoti, rezultatas – galutinė sutarties vykdymo ataskaita.

Apie CPO LT katalogą – klientai



Neringa BERNOTIENĖ

Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos direktoriaus pavaduotoja

Pagal šiuo metu galiojančią tvarką institucijos, tarp jų – ir VLK, turi įsigyti centrinės perkančiosios organizacijos (CPO) kataloge esančias prekes, kai jos atitinka perkančiųjų institucijų poreikius ir kai jos pačios jų negali įsigyti efektyviau.

VLK, naudodamasi CPO LT elektroniniu katalogu, nuo 2011 metų vykdo centralizuotus vaistinių preparatų pirkimus, o nuo 2014 metų perka ir medicinos pagalbos priemones, kai jomis buvo papildytas šis katalogas.

Mes esame viena didžiausių organizacijų, kuri vykdo centralizuotus vaistų ir medicinos pagalbos priemonių pirkimus. Mūsų vykdomi pirkimai vaistų srityje sudaro apie 55 proc. CPO LT vykdytų pirkimų praėjusiais metais šioje srityje, o medicinos pagalbos priemonių pirkimai – net apie 95 proc. čia vykusių pirkimų. Centralizuotus pirkimus organizuoti naudojantis CPO LT elektroniniu

katalogu institucijoms yra patogiu ir naudinga. Taip išvengiama ilgų viešųjų pirkimų procedūrų. Taip perkant vaistus ar medicinos priemones, juos galima įsigyti kur kas greičiau, nei organizuojant įprastas viešųjų pirkimų procedūras. Pavyzdžiui, vykdamas pirkimą per CPO LT, jį galima atlikti per penkias dienas, o jei analogišką pirkimą vykdytume ne per šią sistemą, procedūros užtruktų apie tris mėnesius ir ilgiau. VLK vykdomų per CPO pirkimų vertė viršija 33 mln. eurų. Be to, svarbu ir tai, kad taip perkant vaistus ar medicinos pagalbos priemones, sutrumpėja jų kelias iki pacientų ir gydymo įstaigų, kuriose jie gydomi.

Kaip perkančioji organizacija esame pateikę ir siūlymų, kaip tobulinti CPO LT sistemą, formuoti užsakymus, papildyti šio katalogo asortimentą, vykdyti pirkimo procedūras. Taip pat ne kartą esame raginę gydymo įstaigas, naudojantis šia sistema, vykdyti bendrus vaistinių preparatų pirkimus. Mūsų žiniomis, tokie konsoliduoti pirkimai yra sėkmingai taikomi ir kitose srityse. Be to, džiaugiamės, kad dauguma mūsų siūlymų jau yra įgyvendinti. Pavyzdžiui, į CPO LT katalogą įtraukta nemažai naujų vaistų ir vakcinų. Taigi medicininių gaminių pirkimas tapo dar patogesnis bei racialesnis. ●

Alvyra JANKAUSKIENĖ

UAB „Kelmės vanduo“ vyr. finansininko pavaduotoja

Man labai patinka senasis CPO LT katalogas, nes visi pirkimai vyksta labai greitai. Jeigu reikia – tiesiog užpildai visa, ką reikia, ir greitai – per tris dienas – gauni sutartį. Kadangi mes esame vandentiekio – tai yra specifinė įmonė, tai mes labai mažai perkam – tik elektrą ir kurą. Kokių nors darbų kol kas dar nereikėjo pirkti, todėl kalbėti galiu tik apie elektros ir kuro pirkimą. Bet kai tik reikia pirkti šias prekes, mes su malonumu visada perkame tik per CPO LT. ▼

Eglė BŪGIENĖ

VšĮ Respublikinė Vilniaus psichiatrijos ligoninės vaistinės vedėja

Nepaisant to, kad CPO LT kataloge nėra viso asortimento, kurio mums reikia, manau, kad tai yra labai geras, lankstus ir patogus dalykas. Pirkimai pagal poreikius vyksta pakankamai greitai, konkursų trukmė neužsitęsia, taip pat greitai

sudaromos ir sutartys. Visa tai mus tenkina.

Su pakartotiniais konkursais susiduriame labai retai. Bet buvo situacijų, kai konkurse, jau esant mažesnėms kainoms, dalyvavome antrą kartą, tačiau kiekiai nebeatitiko mūsų poreikių. Kokių nors nuostolių nepatyrėm: nustatomos naujos kainos, vyksta naujas konkursas ir viskas stojasi į savo vietas.

Labai laikiu, kad naujojo CPO LT katalogo sudarinėtojai padarytų taip, kad pirkėjams nereikėtų labai vargti su technine specifikacija. Mūsų atveju, kai perkame elektrą, – o objektų yra labai daug, – tenka skirti vos ne visą dieną įvairiausiems surašymams, kiekvienos eilutės, duomenų sukėlimams. Reikia viską tikrinti, žiūrėti. O man specialistai duotų jau surašytus duomenis, tad beliktų tik sukelti paruoštus duomenis į puslapį – ir viskas tuo pasibaigtų. Tai, manau, bus labai gerai, jei toks pataisymas bus įtrauktas į naująjį CPO LT elektroninį katalogą. Taip pat labai darbus palengvintų, jei būtų įtrauktas punktas, kad patys galėtume formuoti užsakymų krepšelius, koreguoti ir keisti informaciją, patys priskirti naudotojus prie katalogo ir keisti savo organizacijos duomenis kataloge. Būtų labai naudinga ir patogų, jeigu, norint pakeisti, pavyzdžiui, administratorių, nebereikės kreiptis į CPO LT darbuotojus. Užtektų tik suvesti duomenis ir viskas susitvarkytų. Tokiu būdu, įgyvendinus šiuos pakeitimus, procesai vyktų greičiau ir patogiau. ●

O vertinant konkurso pokyčius, kad kainos mažės ir neberekės iš naujo registruotis, manau, yra labai gerai. Nes taupomos ir lėšos, ir laikas.

Nors nepasakyčiau, kad iki šiol procesai vykdavo lėtai. Mus tenkino ir dabartiniai greičiai.

Apie tai, kad patys galėsime koreguoti ar pildyti pirkinių krepšelį, koreguoti duomenis, galiu atsiliiepti tik teigiamai. Kuo daugiau galėsime, tuo mums geriau ir patogiau. Mums svarbiausia – asortimentas. Kad būtų to, ko reikia, ir kad tiksliau būtų išdėstytos pozicijos. Nes dažnai į tą pačią poziciją siūlo ne visai tuos pačius vaistus. Mančiau, tiekėjai tuo naudojami. Kadangi pozicijos nurodytos trumpai ir lakoniškai, tai jie siūlo vaistus, kurie ne tik atitinka reikalavimus, bet ir tuos, kurie yra panašūs į reikalaujamus. Pavyzdžiui, mums aktualios tirpios tabletės. O kadangi nėra griežtų nustatymų, tai laimėti gali ir tirpūs, ir netirpūs vaistai. Todėl mums reikia smulkesnio, detalesnio pozicijų išdėstymo. ●

Jolita SAPITAVIČIŪTĖ

VŠĮ Jonavos ligoninė, referentė, viešųjų pirkimų specialistė

CPO LT elektroninį katalogą vertinu teigiamai. Nes įvairių sutarčių ir pirkimų yra labai daug, o naudojantis šiuo katalogu, procesai vyksta paprasčiau, mažiau darbų. Jis mums – tiesiog išsigelbėjimas. Didžioji dalis produktų ar paslaugų kainų mums tinka, dėl to mes juo mielai naudojames ir darbas mums yra palengvinamas. Mažiau viešinimų, pažymų, protokolų rašymų, mažiau dokumentų reikia pildyti. Gavai paraišką – užpildei, pažymėjai skaičius ir paleidai į gyvenimą. Belieka atsispausdinti sutartis. Mums taip yra geriau. Na, be abejo, nesame labai turtingi ir mums aktualu mažiausia kaina. Pakitimus vertinu palankiai. Nors ir buvusios sąlygos mus tenkino, tačiau jeigu bus galima ir krepšelį keisti, ir atnaujinti konkursai vyks be papildomų registracijų, tai dar labiau palengvins ir pagreitins darbus.

Be to, kai kurių prekių kainos buvo labai didelės, tai galbūt privers tiekėjus grįžti į realybę. Nes būna taip, kad konkursai įvyksta tik iš antro ar trečio karto, kai kainos truputį sumažėja. Arba visai neįvyksta ir nesudalyvaujame. Tada jau mes privalome nusileisti. Pagaliau turiu pripažinti, kad mes nelabai turime pasirinkimo – kokios taisyklės nustatytos – tokias ir vykdome.

Antra vertus, naujovės yra gerai, kai pripranti prie jų. Kol kas sunku vertinti, kaip viskas veiks. Tačiau yra daug vyresnio amžiaus žmonių, kuriems sunkiau dirbti internetu. Ir jiems tenka ilgai mokytis, kad perprastų visus pakitimus ir išmokytų, kaip reikia elgtis su katalogu. Manau, – jei būtų įmanoma, – gal šiek tiek reikėtų patį katalogą padaryti šiek tiek paprastesnį. ●

Algirdas JUOZAPONIS

UAB „Energijos tiekimas“ generalinis direktorius

CPO LT sistemą vertiname labai gerai – konkursų sąlygos aiškios, standartinės, visiems vienodos. Procesai vyksta greitai – konkursą suorganizuoti galima per dvi dienas, taip sutaupoma daug laiko. Kadangi viskas yra aišku, paprasta, tai iš mūsų, kaip tiekėjų, pareikalaujama mažiau resursų, viską lengviau įvertinti ir pateikti pasiūlymus.

Naujuosius CPO LT katalogo keitimų pasiūlymus vertinti gan sudėtinga, nes dar neturime visos informacijos. Bet, kiek žinome, kalbant apie atnaujintą varžymąsi atvirkštinio (reversinio) aukciono būdu, kuriuo mažinama pasiūlymo kaina, perkančiosioms organizacijoms tai yra teigiamas dalykas. Tačiau taip pat galima įžvelgti ir tam tikrą riziką. Tarp mūsų sričių tiekėjų elektros energijos pardavimo rinkoje yra didelė konkurencija, todėl tiekėjai, turėdami tik vieno pasiūlymo teisę, iš karto apskaičiuoja kainą, kad ji būtų galutinė ir geriausia. Atsiradus galimybei varžytis aukciono būdu, kyla rizika, kad tiekėjai, tikėdamiesi, jog jų pasiūlymas bus vienintelis ir laimės, iškart pateiks gerokai didesnę kainą. Tai ▼

Vilmantas JANKŪNAS

VšĮ „Atnaujinkime miestą“ direktorius

Aš visais laikais apie CPO katalogą atsiliepdavau teigiamai. Dėl to, kad viskas vyksta pakankamai greitai. Tai greitesnis procesas, negu perkant per CVP IS – centrinę viešųjų pirkimų informacinę sistemą, kur

taptų nepalanku perkančiosioms organizacijoms. Jeigu pasiūlymai daug kartų keičiami, dėl to gali pailgėti pats procesas, o tai sudarytų papildomų išlaidų: informacijos sekimas ir pasiūlymų teikimas užtruktų ilgiau, todėl tiekėjams automatiškai didėtų sąnaudos. Gali būti, kad kaina taptų net šiek tiek didesnė nei dabar. Tačiau tai tik prielaidos, nes dar nežinome visų sąlygų ir reikalavimų. Pakartotiniai konkursai iki šiol vykdavo tik tuomet, kai perkančiosios organizacijos suklysdavo pildydamos duomenis ar rekvizitus ir norėdavo ištaisyti klaidas. Pataisymus buvo galima daryti tik per CPO LT darbuo-

reikia prieš tam tikrą laiką pateikti įkėlimo duomenis, kad rangovai ar pardavėjai susipažintų su visa informacija. Po įvykusio konkurso vėlgi reikia laukti, ar niekas neskųs rezultatų. O perkant per CPO LT viskas tvarkingai sutelpa į laiką ir trunka greičiau. Manau, kad kuriant naują katalo-

tojus, o naujajame kataloge perkančiosios organizacijos pačios galės taisyti visas klaidas tiesiogiai. Tai pagreitintų ir palengvintų visą darbą: tiek perkančiosioms organizacijoms, tiek mums – tiekėjams – nereikėtų ilgai laukti, kol pavyks suderinti visus keitimus. Procesas vyktų greičiau. Teigiamai vertiname ir tai, kad tiekėjai galės formuoti ir savo pasiūlymus, papildydami naujais produktais, kurie yra elektros energijos rinkoje, ir perkančioji organizacija galės pasirinkti, kurio produkto pageidauja. Perkančiosios organizacijos ne visada žino apie naujų ar papildomų produktų galimybes, pavyzdžiui, dabar organizacijos perka elektros

energiją tik fiksuota kaina, pasirinkdamos tik skirtingą pirkimo laikotarpį, kuris dažniausiai yra standartinis – 12 mėnesių. Tuo tarpu rinkoje vis labiau populiarėja „lanksčios“ kainos produktas – su biržos kaina susieta kainodara, tačiau kol kas perkančiosios organizacijos apie šią galimybę žino nepakankamai arba tiesiog nesirūpina jos išbandyti. Šiuo metu šia galimybe nėra įmanoma pasinaudoti per CPO LT katalogą, tačiau, jeigu tiekėjas turės teisę ar galimybę pateikti savo papildomą pasiūlymą, tai ir patiems pirkėjams tai bus savotiška edukacinė priemonė: jie sužinos apie papildomas galimybes, pasinaudodami tuo ir, be abejojimo, tik laimės. ●

Odeta BACHMATAVIČIENĖ

UAB „Mobile Center“ direktoriaus pavaduotoja

CPO LT katalogas mums, kaip tiekėjams, labai patogus. Aiškiai pateikta informacija, gauname aiškius pranešimus – patiems nereikia gaudyti naujienų. Be to, labai tenkina tai, kad visus reikalingus veiksmus galima atlikti labai greitai. Per šį katalogą mus lengvai randa pirkėjai ir galime pasigirti, kad turime jų jau nemažai. Gal tokį kuklų priekaištą katalogui ir turėčiau – dėl techninių dalykų. Būtų labai gera, kad matytųsi pateikti pasiūlymai. Tiesiog, kad jie išsiskirtų. Tai suteiktų daugiau aiš-

to mes, kaip užsakovai, turime pakankamai problemų – dėl rangovų finansinių galimybių. Tai reiškia, kad būna nepajėgūs, pavyzdžiui, dėl apyvartinių lėšų trūkumo ar kitų problemų. Su naujuoju CPO LT katalogu dar nesu susipažinęs. Bet iš tos informacijos, kurią turiu, tai visus siūlo-

kumo. O kiti reikalai mums tinka kuo puikiau.

Katalogo pakeitimai, pagal kuriuos tiekėjai galės formuoti savo pasiūlymus, nustatydami sąlygas, kurioms galiotų konkreti kaina, manau, leistų pasiūlyti platesnį asortimentą. Dabar gi yra tam tikras asortimentas, kuris nustatyta laiko tarpą nesikeičia. Tai, manau, kad išeitų į naudą tiek perkančiosioms organizacijoms, tiek ir tiekėjams. Na, o dėl kitų pakeitimų nuomonės kol kas neturiu. Reikia patikrinti, kaip tai veikia realiai. Man visiškai tinka ir dabartinis katalogas. ●

mus ir man žinomus naujojo CPO LT katalogo pakeitimus vertinu teigiamai. Tik tiek, kad produktas nebuvo plačiau pristatytas ir dar trūksta informacijos. Būtų tikrai labai naudinga, kad prieš išleidžiant katalogą dar būtų organizuojami suinteresuotų asmenų, kaip mes, rangovai ar kiti asmenys, seminarai

ar pristatymai. Nes aš neabejoju, kad kils dar daugybė klausimų ir jais būtų galima padiskutuoti bei atrasti geriausius variantus. Galbūt išlįs kokie nors ne iki galo padaryti darbai – minusai, kurių paprastai sudėtinga išvengti, gal bus naujų pasiūlymų. Todėl reikėtų dar padiskutuoti bei apsvastyti. Kalbant apie tai, kad pirkimų eigoje galima daryti įtaką, pildyti dokumentus, keisti kainą atnaujintuose varžymuose, vertinu teigiamai. Tai geras poslinkis, kurį tikriausiai lėmė naujojo katalogo kūrėjų bendravimas su klientais, ir, ko gero, pats gyvenimas parodė, kad tokie pokyčiai tik į naudą. Aukcionas reversiniu būdu, kai mažinama kaina pakartotiniame varžymesi, naudingas gyventojams. Tik tiek, kad mažiausia kaina ne visada būna geriausia kaina. Mes, kaip užsakovai, norėtume, kad neįvyktų konkursui ir jį skelbiant iš naujo, nebereikėtų dar kartą suvedinėti duomenų. Iki šiol vyravo kitokia praktika. ●

Giedrius KRASAUSKAS

Vilniaus miesto savivaldybės Viešųjų pirkimų skyriaus vedėjas

Trumpai galiu pasakyti – kaip pirkimo įrankį CPO LT katalogą vertinam labai palankiai. Kadangi tai ne tik pagreitina pirkimus. Šie pirkimai yra skaidresni.

Be abejo, susidurdavome ir su problemomis. Mums sudėtingiausias buvo kažkada vykęs elektros

energijos pirkimas. Tuomet energijos teko nupirkti 140 objektų. Teko gana ilgai pasėdėti, kol buvo užpildyti visos skiltys ir suvesti visi reikalingi duomenys. Jeigu naujasis katalogas išspręs šias problemas, tai bus labai puiku. Juolab kad pirkimo objektas kartoja. Ir jeigu atnaujiname pirkimą tomis pačiomis sąlygomis, tik kitu laikotarpiu, tai mums patiems labai sutrumpės duomenų suvedimo procesas.

Labiausiai perkančiosios organizacijos laukia galimybės pirkti naujas prekes ir paslaugas, kurių iki šiol kataloge nebuvo. Tos paslaugos galėtų būti standartinės, kaip, pavyzdžiui, internetas, pašto paslaugos ar panašiai. Savarankiškumo suteikimas perkančiosioms organizacijoms galėtų labai pagreitinti visą pirkimo procesą. Tai vertiname taip pat labai teigiamai, kadangi nebereikėtų

ty skambinti į CPO LT ir pateikti jai visas korekcijas bei pakeitimus. Viską būtų galima atlikti patiems. Na, o dėl kitų pakeitimų kol kas nieko negalime komentuoti – laukiame galimybės juos pamatyti, patirti patiems, kaip šie nustatyti principai veikia. Bet tikimės, kad toks pasiūlymas kaip reversinis aukcionas leis racionaliai naudoti perkančiosios organizacijos turimas lėšas. ●

Natalija BIRKANTAITĖ-LIACHOVIČ

NVI (Nacionalinis vėžio institutas) Viešųjų pirkimų skyriaus vyresnioji specialistė

Senąjį CPO LT elektroninį katalogą vertinu nevienareikšmiškai. Yra paslaugos, kaip valymas, skalbimas, kuro pirkimas, kur reikia tikrai daug įdėti darbo ir būna nelengvi pirkimai. Tačiau perkant per CPO LT, tai pavyksta puikiai – visi džiaugiasi. Taip pat ir

vaistų pirkimai. Pastarasis pirkimas mums yra labai aktualus. Ir labai puiku, kai nusipirkti gali vos tik spustelėjęs porą kompiuterio klavišų. Įstatymiškai žiūrint, pirkimų vertės visada būna milžiniškos ir mes neišliptumėme iš konkursų, dokumentacijos. Antra vertus, siūlyčiau sutvarkyti technines specifikacijas, susijusias su ūkine dalimi, – kanceliarijos, higienos prekėmis. Pasigendu

išsamumo ir informacijos. Manau, kad patys katalogai turėtų būti gerokai platesni. Be to, vykstant konkurencijai tarp tiekėjų bei vadovaujantis mažiausios kainos principu, nukenčia pirkėjas. Nes pigiausios prekės dažnai būna nekokybiškos. Tai, kad naujajame elektroniniame CPO LT kataloge numatyta galimybė patiems keisti pirkinių krepšelį ar duomenis, vertinu labai

teigiamai. Nes kai įsivelia kokia nors techninė klaida, o tu jau esi paskelbęs oficialius raštus, su visais parašais, tai taisymai užima ir daug laiko, ir sąnaudos visai kitos. O tokios korekcijos, kokios numatytos naujajame kataloge, tikrai turėtų palengvinti visas procedūras. ●

Alma ZIBERKIENĖ

Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos vyriausioji specialistė

Vertinu CPO LT katalogą labai gerai. Nes, pirmiausia, nereikia ruošti pirkimų sąlygų, nereikia jų derinti, nereikia kviesiti jokių komisijos posėdžių, nereikia ruošti ir sutarties projektų. Pakanka tik užpildyti sistemoje tai, ką norime pirkti – prekes, jų kiekius, sąlygas, – ir viskas. Be to, viskas vyksta labai greitai ir sklandžiai. Praktiškai – per septynias darbo dienas galima įvykdyti pirkimą. Be to, patogiu, kad CPO LT turi daug tiekėjų vienai paslaugai – po septynis – dešimt, ir nesvarbu, kokią preliminarį sumą tu nurodai, vis tiek kažkas tau pasiūlo prekę už tiek, kiek gali sumokėti. Džiaugiuosi, kad labai daug laiko sutaupo. O jeigu perkančiosioms organizacijoms bus sukurtas kata-

logas, kuris dar pagreitintų darbus, tai tiesiog puiku. Kuo paprastesnės sistemos, tuo geriau. Nes taupomas laikas, nereikėtų daryti papildomų darbų, pildyti lentelių, kažką sumuoti, daryti. Jeigu užtenka suvesti duomenis, kurie automatiškai atsiranda sistemoje, tai tikrai labai patogiu. Tiesa, kokių nors problemų, keliančių nepatogumų, neturime ir dabar. Tiesiog yra sistema – kaip reikia, taip ir užpildai. Ir tuo esame patenkinti. Bet jeigu dar bus galima keisti ir formuoti pirkimų krepšelį bei duomenis patiems, tai bus tik geriau. ●

Ramunė UMARIENĖ,

*VšĮ Respublikinė Klaipėdos ligoninė,
vaistinės vedėja*

Mes visus medikamentus, išskyrus tuos, kurių ten nėra, perkame per CPO LT katalogą. Anksčiau pirkdavome tik mažus kiekius, dabar – jau turime pilną sąrašą. Kol kas problemų neturime. Man šis katalogas patinka. Todėl, kad yra pasiūla, iš karto gali pažiūrėti, kokius firminius pavadinimus siūlo. Be abejo, man labai patinka, kad tai yra labai greitas pirkimo būdas. Pasiskelbei, praėjo trys paros ir jau gali tikėtis rezultatų. Po to,

kai jau pasirašomos sutartys, vyksta ilgesni procesai, tačiau su normaliais žmonėmis galima ir greičiau bendrauti. Tai yra didelis privalumas. Gal būtų galima ir patį sutarčių pasirašymą paspartinti, kad jis nesitęstų dvi savaites. Nors niekas nėra suinteresuotas proceso vilkinti, nes visiems rūpi galutinis rezultatas. Tad gauname sutartis ir nedelsdami pasirašome. Mes šiuo katalogu naudojames dar nedaug laiko ir kol kas nesame susidūrę su problemomis dėl neįvykusių konkursų ir jų

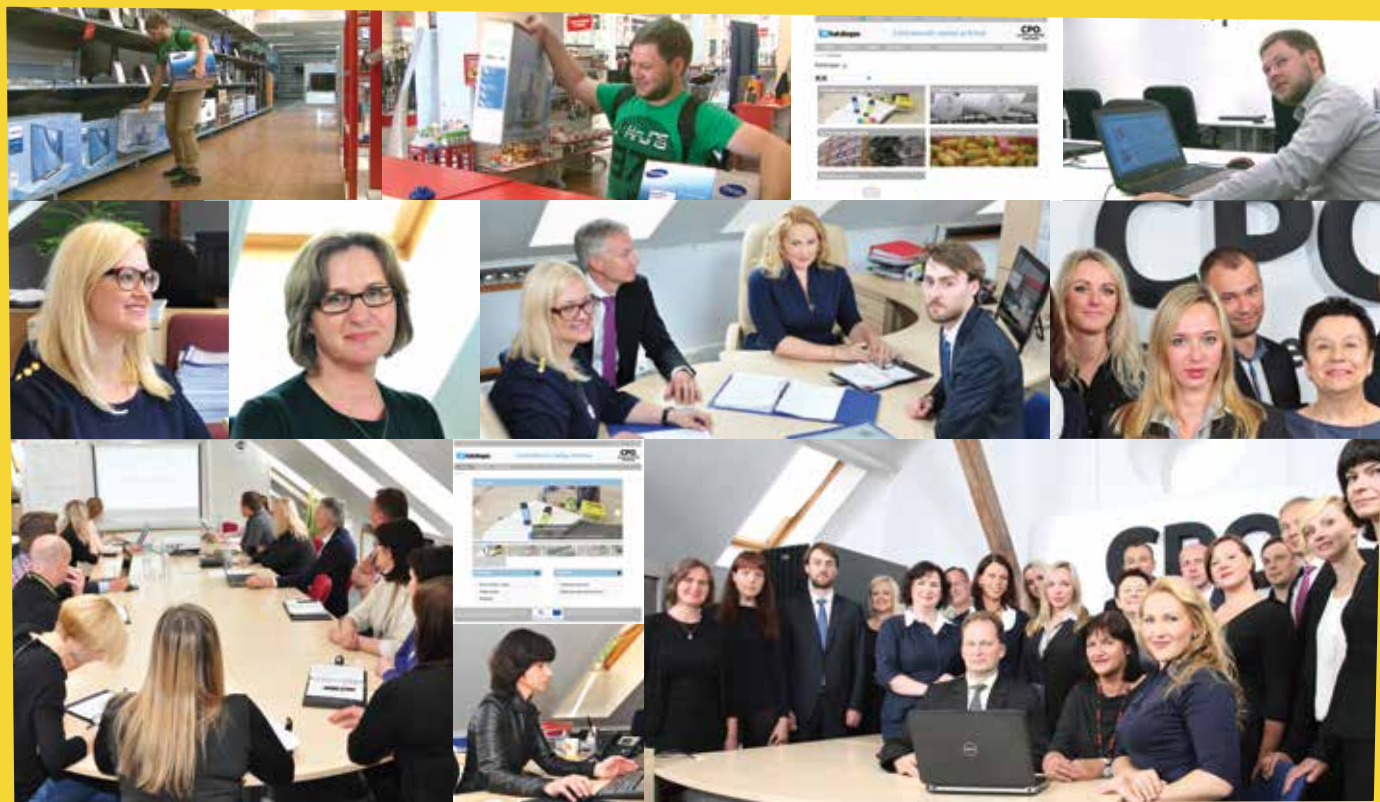
sąlygų keitimo. Dėl to vertinti atnaujintus konkursus reverso būdu – mažinant kainas – sudėtinga. O kad proceso metu bus galima keisti duomenis ir pildyti krepšelį patiems, vertinu labai palankiai. Nes nebereikės dėl klaidų kreiptis į atsakingus CPO LT asmenis, redaguoti galėsime patys. Tokiu būdu atsakomybę prisiimi sau – nereikia įtraukti kitų asmenų, kurie galbūt irgi gali privelti klaidų. ●

Leidėjas VšĮ „Propagandos ministerija“
Nuotraukos VšĮ „Propagandos ministerija“
Maketavo VšĮ „Geriausia idėja“

Spausdino UAB „Petro ofsetas“
Naujoji Riononių g. 25 C, 03153 Vilnius
Užsakymo numeris 6708

© VšĮ CPO LT
© VšĮ „Propagandos ministerija“
Vilnius, 2015





CPO.
centrinė perkančioji
organizacija

Registracijos adresas: Gedimino pr. 38, 01104 Vilnius
Buveinės adresas: Kęstučio g. 45, 08124 Vilnius

Tel. (8-5) 205 37 47
El. p. info@cpo.lt

www.cpo.lt
<https://2007.cpo.lt/>